Dziennik Powszechny

W NIEDZIELĘ dnia 16 Października 1831 roku. Nro 282.

Część Urzędowa.

JENERAŁ JAZDY, HRABIA WITT
Gubernator Miasta Warszawy.

Doniesionem mi zostało i sam naocznie przekonałem się, że urzędnicy zdrowia, którzy zostawali w służbie w czasie rewolucyi, daią się widzieć po ulicach ze znakami do officerskich zbliżonemi. Gdy znaki takowe niebyły przepisane w Woysku Polskiem przez Nayiaśnieyszego Cesarza Jmci Krola, zalecenem im zostaie zdiąć takowe natychmiast i nadal onych nie używać.

Co się tycze urzędników zdrowia rodem z Zagranicy, którzy w tymże czasie weszli do służby w woysku Powstańców, ci, ulegaiąc powyższemu przepisowi, stawić się maią każdy u Konsula swego Narodu, końcem dopełnienia formalności potrzebnych dla zyskania paszportu do swego kraiu.)

w Warszawie dnia 4 (16) Października 1831.

Le General de Cavalerie Comte de Witt
Gouverneur Militaire de Varsovie.

Il vient de m'être rapporté, et je me suis convaincu moi meme, que des officiers de santé, qui ont servi pendant la révolution, se font voir dans les rues, avec de marques distinctives, rapprochees de celles d'Officiers. Comme ces marques n'ont pas été prescrites dans l'armée Polonaise par Sa Majeste l'Empereur et Roi, il leur est enjoint de les quitter incontinent et de n'en plus faire usage a l'avenir.

Pour ce qui concerne les Officiers de Santé natifs de l'Etranger qui sont entrés au service pendant l'insurrection, ils devront, en se conformant à l' injonction sous mencionnée, se presenter chacun au Consul de sa Nation, a fin de remplir les formalites nécessaires pour obtenir un passeport, á l'effet de rentrer dans leur pais.

Varsovie le 4 (16) Octobre 1831.

Dyrekcya Główna Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego.

Ma zaszczyt uwiadomić wszystkich właścicieli dóbr Ziemskich Towarzystwu Kredytowemu Ziemskiemu zastawionych, iż teraz po przywróceniu kommunikacyi z wszystkiemi Województwami, Królestwo Polskie składaiącemi, wydane zostały rozporządzenia do wszystkich Dyrekcyów szczególowych po Wdztwach, iżby czynności Towarzystwa załatwiały, a zarazem wzywa ich, ażeby każdy należności przypadaiące Towarzystwu do kassy swoiey Dyrekcyi Szczegółowey, lub do kassy Dyrekcyi Głównej uiścił, inaczey zaś takowe środkami exekucyi prawem wskazanemi poszukiwane niezwłocznie będą.

w Warszawie d. 13 października 1831 r,
Prezes, *Cieszkowski.*
Pisarz, *Drewnowski.*

LICYTACYE i SPRZEDAŻE PUBLICZNE.

Z upoważnienia Dyrekcyi Jlney Poczt, reskryptem z dnia 11 b. m. i r. do N 9,244 uwiadamia się niniejszem publiczność: iż na dniu 18 b. m. i r. o godzinie 10 z rana, od będzie się w domu Pocztowym głośna licytacya in plus na sprzedaż publiczną koni, bryczek i sprzętów do poczthalteryi polowey należących.

w Warszawie dnia 14 Października 1831.
Franciszek *Kühnel.*
2gi Inspektor Jlny Poczt.

Kommissya Nadzoru budowl korony podaie do publiczney wiadomości, iż w Zamku Królewskim w Biórze swoim w dniu 25 m. i r. b. o godzinie 10 z rana, odbędzie się licytacya in plus na wydzierżawienie oberzy w Łazienkach Królewskich exystuiącey. Warunki każdego czasu przeyrzane bydź mogą.

w Warszawie d. 11 Paź: 1831 r.
z polecenia Kommissyi
Emich Sekret.

W d. 19 Października 1831 r. o godzinie 9 z rana i dni następnych w domu przy ulicy Przeiazd pod nrem 649 przez publiczną licytacyę więcey daiącemu i przybicie otrzymuiącemu za gotowe courant pieniądze sprzedawane będą różne kosztowności, meble, suknie, bielizna, sprzęty i naczynia domowe i t. d.
Woyciech *Janowski* Kom. Są.

Część Nieurzędowa.

POLSKA

z Warszawy 16 Października

— Dziś odbędzie się uroczyste Nabożeństwo i wielka parada woyskowa między Szczęśliwicami i Wolą. Gwardye Cesarskie, równie iak i woysko wszelkiey broni, konsystuiące w Warszawie, udało się dziś od rana w to mieysce.

— Jenerał porucznik *Kobłakow*, Jenerał major *Weymar* przyiechali dnia wczorayszego do Warszawy. Hrabina Celina *Działyńska* wyiechała do Krakowa.

— Listy zastawne Polskie ciągle się podnoszą za granicą.

— Na ostatnich targach Warszawskich płacono za korzec Zyta zł. od 23 do 30. Pszenicy od 36 do 40. Jęczmienia od 23 i pół do 26. Owsa od 14 do 16 i pół. Siana furę iednokonną od 18 do 30; parokonną od 40 do 60. Słomy furę od 12 do 18.

— Przez *Wilhelma Cherry* wydany został w Lipsku romans z dziejów polskich w ięzyku Niemieckim, pod tytułem: *Wanda Wielopolska*, oder das Recht *der Gewaltigen* (czyli prawo władców). W Wenecyi w drukarni Alvisopoli wydano dziełko o Polsce, zawieraiące w krótkości dzieie, obyczaie, zwyczaie, ięzyk i statystykę naszego kraiu.

— ** *Wyiątek z listu pisanego z okolic Ciechanowa dnia 10 Października.* — Cholera, która w okolicy naszey zupełnie iuż ustała, znowu się zjawiać zaczyna. W tych dniach pokazała się w kilku wioskach i dosyć iest zjadliwą. — Sieyba iesienna odbywa się u nas, iak kto może; w wielu iednak mieyscach dla braku ludzi, nawet żyto niezupełnie ieszcze zebrane. Od granic Pruskich znowu tak, iak dawniey było, kozacy odbywaią straż pograniczną.

— Rząd gubernialny Wileński podał do powszechney wiadomości, aby nikt niezgłaszał się do władz z prośbą o paszporta za granicę; gdyż te wydawane bydź niemogą. Sądziemski w Oszmianie wzywa interessentów, aby się zgłaszali osobiście lub przez pełnomocników, naydaley do d. 13 października, dla prowadzenia spraw zaległych, które naydaley od dnia tego zaczną bydź wołane, a które z powodu ubycia wielu adwokatów, bez urzędowego ogłoszenia mogłyby narazić strony na straty.

ROSSYA

z Petersburga 1 Października.

— Przy upływie 10 letniego terminu oznaczonego ukazem z dnia 8 (20) Października 1820, potrzeba było przystąpić do nowego urządzenia handlu i ceł w prowincyach Zakaukazkich, aby z jedney strony zastosować ie do zmienionych okoliczności i teraźnieyszey rozległości tych kraiów, równie iak do korzyści narodowego przemysłu, z drugiey zaś strony, ileby tylko można, ułatwić handel z zagranicą. Z tego powodu na wniosek Ministra Skarbu wydanem zostało pod dniem 3 (15 Czerwca) postanowienie Cesarskie, częściowo umieszczone w gazecie handlowey z dnia 30 Września. Podług zawartych w pierwszym rozdziale przepisów ogólnych, naczelnie dowodzący w wspomnianych prowincyach, ma przedsięwziąć skuteczne kroki ku zabezpieczeniu gościńców handlowych i wyiednaniu opieki dla handluiących u pogranicznych władz tureckich i perskich. W Astrachanie urządzona będzie szkoła żeglarska. Podług przepisów rozdziału drugiego przy brzegach Zakaukazkich Euxinu, ma bydź zaprowadzona europeyska taryfa ceł z niektóremi modyfikacyami; niewolno wszakże ztamtąd wprowadzać w głąb Rossyi towarów europeyskich azyatyckich, ani kolonialnych, które wprost z zagranicy, lub z innych portów rossyiskich przybywaią do prowincyi Zakaukazkich.

z Jsmaiłowa 12 września.

— Wczoray w dniu Sgo Alexandra, odbyło się tu uroczyste nabożeństwo. Przy zanuceniu hymnu za pomyślność Nayiaśnieyszego Ces. i dostoyney Jego Rodziny, straż ogniowa flotylii na Dunaiu, dała 101 razy ognia z dział. Na-

stępnie dowódca 38 pułku strzelców *Anakiew* dał obiad, przy którym wzniesiono toasty za pomyślność *Rodziny Cesarskiey*, nowo narodzonego Wielkiego Xięcia, woysk rossyiskich i wszystkich wiernych poddanych. Z brzękiem pucharów mieszała się muzyka polowa i radośne hurrah wszystkich obecnych. Żołnierze iedli w domu pobliskim, wieczorem miasto oświecono. — Tegoż samego dnia o godzinie 7 z południa powstał pożar wśród miasta, niedaleko od bud drewnianych. Natychmiast strzelcy przybiegli do gaszenia, a za przykładem ich i reszta mieszkańców. Szczęściem, iż zupełna panowała cisza, a wspólne ich usiłowania, niedozwoliły rozszerzać się pożarowi; tak, iż tylko iedna część miasta ucierpiała.

— *Pszczoła północna* donosi z Werchne Udins (w gubernii Irkutskiey 6388 wiorst od Petersburga). Dnia 3 Sierpnia w czasie zmroku po zachodzie słońca, nastąpiła zupełna iasność, tak, iż można było czytać naydrobnieysze pismo i ta trwała przez noc całą. Ognisko tego zjawiska światła, niemaiącego podobieństwa do zorzy północney, ukazało się z początku między północą a zachodem i powoli się posuwało ku wschodowi. O północy znaydowało się właśnie w kierunku północnym, a potem zbliżyło się do wschodu słońca. — Korrespondent wyprowadza ztąd wniosek, że zjawisko to pochodziło wprost od słońca. Xiężyc był na schodzie i wszedł o godzinie 12, lecz bez blasku i czerwonawy. Południowy widokrąg pokrywały chmury, na północnym mgła się wznosiła; tu i owdzie połyskiwały gwiazdy.

ANGLIA.

z Londynu 5 Października.

— Wczoray w Wydziale spraw zagranicznych odbyła się rada gabinetowa; trwała przez 2 godziny.

— Pełnomocnicy pięciu Mocarstw mieli w poniedziałek z rana trzygodzinną konferencyą i wczoray o godzinie 4 po południu zebrali się znowu w wydziale spraw zewnętrznych.

— Posłowie hiszkański i belgiyski naradzali się wczoray z Ministrem spraw zagranicznych.

Times przyznaie teraz: że xiężniczki krwi królewskiey niezupełnie zgadzaią się z królem względem bilu reformy.

— Stan giełdy od wczoray nic się niezmienił. Każdy iest zaięty ukończeniem dyskussyy w Izbie wyższey; lecz mniemania w tym względzie tak są podzielone, że niepodobna powiedzieć na którą się stronę przeważą. — Jedyny wypadek, na który się wszyscy zgadzaią iest ten, że skutki odrzucenia bilu byłyby nayszkodliwsze dla kredytu publicznego, a bardzo wątpliwe dla spokoyności kraiu.

— Mówią w publiczności, iż gabinet ponowił znowu zamiar mianowania Parów. Lord *Brougham* miał się oświadczyć, aby środka tego natychmiast użyto, przeciwnie lord *Grey* radzi oczekiwać rozstrzygnienia Izby wyższey względem drugiego czytania bilu o reformie.

— *Courier* zbija upowszechnioną pogłoskę, iakoby woyska zgromadzone teraz w okolicy Cork miały się udać na flocie admirała *Codrington* do Lizbony. Podług wspomnionego dziennika, zgromadzone koło Cork 4 lub 5 pułków, są przeznaczone na morze śródziemne i do Indyi zachodnich, gdzie maią zastąpić inne pułki.

BELGIA.

z Antwerpii 5 Października.

— Tuteyszy dziennik powiada: że wiadomość o przedłużeniu zawieszenia broni do d. 25 Października winni iesteśmy grzeczności angielskiego konsula.

— Hollenderska flotta przy Lillo, gdzie stoią 3 korwety, została powiększona i okrętem woiennym. Inna flota stoi przy Pyp-Taback, inna przy warowni St. Maria.

FRANCYA.

z Paryża 4 Października.

— Wczoray o godzinie 2 w południe król przyymował w pałacu Tuileryów ciało dyplomatyczne. Obecne temu były królowa i xiężniczki.

— Na przedwczorayszych pokoiach w Tuileryach znaydowali się także Jenerałowie *Guilleminot* i *Fabvier*. Pierwszy, iak *Courrier français* donosi, wyiechał do Dunkierki, a za powrotem swoim, który w krótce ma nastąpić, postawi współobywateli w możności ocenienia postępowania iego w Stambule.

— Xiążęta *Orleans* i *Nemours* wyiechali do Maubeuge w nocy z d. 2 na 3 b. m.

— Członkowie ciała dyplomatycznego zebrali się przedwczoray na konferencyą.

— Pierwszy obwód wyborczy departamentu niższego Renu w Strassburgu, w mieysce ienerała *Lafayette*, który się oświadczył dla Meaux, obrał deputowanym p. *Voyer d'Argenson*. Dziś drugi obwód wyborczy ma obrać w mieysce P. *Lafitte* innego deputowanego. Podług wszelkiego podobieństwa wybór padnie na P. J. *Lefebvre* który iuż w r. 1830 reprezentował w izbie tuteyszy 11 obwód.

Vice-hrabia *Cormenin* w artykule podanym do dzienników, *Courrier français* i *National* chce, aby usunięto izbę parów, i iak iedna tylko iest władza wykonawcza, tak chce mieć iedną prawodawczą.

— Dnia 1. b. m. przybył Xiąże *Mortemart.*

— Lord *Granville* wyiechał do Londynu, chcąc mieć udział przy rozprawach nad bilem o reformie.

— Dzienniki tuteysze umieściły następuiący wykaz protokółów konferencyy Londyńskich od nru 35 aż do 44. niepodaiąc iednakże źrodła, kóreby mogło stwierdzić ich powagę. Dnia 3 Września konferencya żądała od stron obudwóch przedstanowczey odpowiedzi na następuiące trzy punkta. 1 Względem ustanowienia granic; 2 sprawy Luxemburga; 3, podziału długu. Dnia 5 Września pełnomocnicy Hollandyi złożyli swoię deklaracyą, zupełnie zgodną z postanowieniami protokułu z dnia 20 Stycznia, pełnomocnicy Belgii dopiero 21 Września złożyli swoie oświadczenie: iż we wszystkiem zamierzaią stosować się do 18 artykułów przedwstępnych, poźniey niż protokuł z dnia 20 Stycznia ustanowionych. Protokuł 35 zawiera przyięcie pełnomocnictwa od pana *Van de Weyer*; 36 mówi o sprawie Luxemburga i wyraża życzenie, aby pełnomocnicy Pruss i Austryi opatrzyli się pełnomocnictwami związku niemieckiego. Protokuł 37 zawiera oświadczenia stron obudwóch względem przystąpienia do zawieszenia broni; zaś 38, ma na celu wstrzymanie zalewów okolic Antwerpii i zniszczenie bateryy, wzniesionych przez Belgiczyków podczas zawieszenia broni. Protokuł 39, ściąga się do warowń i oświadcza, iż Francya niebędzie mieć udziału przy rozpoczętych w tym względzie negocyacyach; 40, protokuł, dotyczy wzaiemną wymianę ieńców woiennych i mianowania kommissarzów do urządzenia okoliczności zalewów. Czterdziesty pierwszy wyraża zadowolenie z oświadczenia Francyi, iż chce cofnąć woyska swoie z granic Belgii. Czterdziesty drugi z dnia 24 Września dotyczy W. xięztwa Luxemburg. Pełnomocnicy Austryi i Prus żalą się w imieniu związku niemieckiego, na postępowanie Rządu belgyiskiego w Wielkiem xięztwie i wkładaią na niego odpowiedzialność. Konferencya przyimuie to oświadczenie do protokułu, i poleca podać ie do wiadomości Rządu Belgyiskiego. W czterdziestym trzecim protokule, przyięto odpowiedź pełnomocników Belgii na protokuł z dnia 3 Września i oświadczono, iż obudwom stronom udzieli wzaiemne ich odpowiedzi, żądaiąc, aby uwagi czynić się maiące, podane były do dnia 26.

— Obiedwie strony uczyniły zadosyć temu wezwaniu, a 44 protokuł z dnia 26 Września opiewa, iż względem żadnego z tych punktów nie zbliżono się do siebie i że nowe explikacye tegoż samego rodzaiu, służyłyby tylko do przedłużenia na czas niepewny nieprzyiacielskich kroków i nieszczęścia. W skutek tego konferencya sama, z doszłych ią odtąd doniesień, ułoży szereg artykułów, mogących posłużyć za podstawę stanowczego traktatu między obudwoma stronami.

NIDERLANDY

z Hagi 6 Październikb.

— Przed kilku dniami wyiechał znowu urzędnik z Ministeryum spraw zewnętrznych do Londynu, z oświadczeniem przystąpienia naszego Rządu do przedłużonego do dnia 25 b. m. zawieszenia broni, i moeną protestacyą przeciw ponowieniu tegoż przedłużenia. Mówią także o bliskim wyiezdzie króla do główney kwatery naszego woyska.

— W mieysce wezwanego na Gubernatora Utrechtu P. *Toulon*, który występuie z Izby drugiey, mianowały stany hollenderskie członkiem teyże Izby Jeneralnego Adwokata P. *Bordes*. W Herzogenbusch zrobiono także nowy wybór, który wypadł wdiuchu ministeryalnym.

— Posiedzenie stanów Jeneralnych skończy się wsobotę dnia 15 b. m. Czas wyznaczony ustawą do rozpoczęcia nowego posiedzenia, zaczyna się dwoma dniami poźniey.

ROZMAITOŚCI

— W dziele G. H. *Schuberta*, wydanem w roku 1830 pod tytułem *Historya Duszy*, w rozdziale o wpływie duszy na ciało, znayduie się na str. 816 następuiące godne uwagi mieysce: „W czasie morowey zarazy, panuiącey w Anglii w latach 1635 i 1636, zbyteczna ostrożność powiększała obawę a przez to i moc choroby, pominięcie zaś tych środków okazało dobroczynny wpływ w leczeniu. Tak się działo i przy zarazie, którą Tucidides po mistrzowsku opisuie: naygroźniey zaraza panowała nie w samem zatrwaiącem wyziewie choroby, lecz w zwątpieniu i boiaźni śmierci. Podług świadectwa *Pugneta*, w r. 1800 więcey żołnierzy umarło z powodu lękania się lazaretu, niż na febrę; boiaźń ich była tak wielka, że prawie wszystkim przenoszonym do lazaretu zrządzała pomieszanie umysłu. Lekarz *Arajuela*, którego hiszpańskie ministeryum przesłało do Malagi, dla użycia naylepszych środków przeciw panuiącey tam żółtey febrze, zaraz za swoim przybyciem kazał otworzyć wszystkie kościoły i szkoły, iako też mieysca zabaw. Po ustaniu tey klęski śpiewano po kościołach *Te Deum*, oświecono miasto, i obchodzono rozmaite publiczne uroczystości; chociaż uśmierzenie obawy mieszkańców nie zaraz sprawiło pożądane skutki, widocznie iednakże działało dobroczynnie, i po upływie iednego miesiąca choroba zupełnie ustała."

Wydawca *K. M. Grabowski.*